

KOLOSI

Pol One Towe eite Omo Kolosi ma'e Lese Ausawi

Kolosi Peri Tutawé

Pol Rom lo Kalabus wesi sahe le one tote eite lu taune ma'e omo Kolosi sahe lese ausawi. Pol omo Kolosi sewiye ta'ame. Tu naifa le meni tere'e ta iyape Epafras, omo ape ma'e eimawesawi. Meni ape lu taune ma'e Jisas lo peri au te'e fiyariteye. Serai lu taune tomu ne'e Jisas ne tote tawesi umasiteye. Nowe me'iye ta se, Juda lo lu tewi tamo omo ape fai su, lowe Kolosi lo lu taune tamo marepi afofo a'li tatai aniteye. Lowe lu taune ma'e apou te'eye, "Etiri werese ni'arawe hire ma'e irosiya ape, fene lowe ne fa au te'e wisereye nine'inamite. Fene Juda lo yo peri werese fa umasite." Serai Pol marepi lowe lo au te'e fareraiyeyei ne leseye. Le apou eiye, "Krais lai marepi hepene he'i a'i lo sitewi a'li ne. Le yo seni wara'i a'i lo sitewi a'li ne."

---

1 ¹Iyape ano Pol. Owane Sitewi lai ane lu taune werese ma'e Jisas Krais lo peri heneruve wisere a'li au te'eyei ne eimawesawi. Owane Sitewi lo marepi a'li se, le ane au te'eyei ne ariariyeye. Timoti, kaiyemo nomo lo, aiwawe a'li notosi one tote eite fene ma'e lese ausawisiya. ²Fene omo Kolosi sahe irosiya ape, fene lu taune aseyaro wara'i a'li, sosu Owane Krais lo yo seni tote umasinamisiya ape, notosi fene ma'e one tote eite lese ausawisiya. Owane Sitewi Tai Pefine a'li fene werese ma'e ferafereiyei lo sosu marepi momotei fetane a'li fa au irote.

Omo Kolosi lo lu taune Jisas ne wanu tote tawesi umasiteye.

³⁻⁴Tote tawesiyei fene lo Meni Owane Krais Jisas ne, sosu aiwawe a'li fene lu taune aseyaro wara'i a'li ne marepi erasi a'li tote wawesiyenamisiya. Notosi Owane Sitewi ma'e au te'e wisereyenamisiya. Le Meni Owane Jisas Krais lo Tai Pefine a'li ne. Notosi fene ne mi mi weriyei Owane Sitewi ma'e te'e towerinamisiya.^a ⁵Piye

---

^a 1:3-4 Ef 1:15-16

lo sitewi fene Meni Owane Krais ne tote tawesisiya awere? Sitewi lo ape apou a'i ne. Fene etiri werese Owane Sitewi lo omo hire sahe irosiya ape ninawenamisiya. Aiawae a'i fene marepi hepene he'i a'i Owane Sitewi fene ma'e aurowa ape ninawesiya. Fene Krais Jisas lo peri pefine a'i wanuwe su, fene le ne tote tawesi umasiteye. Peri pefine ape apou a'i Krais Jisas lo peri heneruwe wisere a'i ne.^b 6 Lu tamo Krais lo peri heneruwe wisere a'i fene ma'e au te'e areiyeteye su, fene peri ape wanu tote tawesi umasiteye. Lu taune tamo omo pani werese werese sahe peri heneruwe ape au te'e fiyari areiyesiya su, lu taune tomu ne'ese a'i peri ape wanu umasisiya. Lowe peri ape wanu umasisiya su, marepi hepene lowe lo aseyaro wara'l a'i aresaiyesiya. Aiawae a'i fene Krais lo peri heneruwe wisere a'i wanuwe su, sosu Owane Sitewi lo ferafereiyei pefine a'i wanu so'oruwe tepa'asiye su, marepi hepene fene lo aseyaro wara'l a'i aresaiyeteye. 7 Meni Epafras lai fene ma'e peri heneruwe wisere a'i au atuatu areiyeteye. Fene peri lo wanuwe su, fene Krais ne tote tawesi umasinamiteye. Meni ape Krais lo wiyawu meni ne. Notosi fene ma'e aiyte ta'ame su, le yaru notosi lo Krais lo wiyawu au ta'aneteye. Notosi meni ape marepi wisere erasi a'i tote wawesiyanamisiya.^c 8 Le notosi ma'e apou eiye, Owane Sitewi lo Hepene Wara'l a'i marepi erasi a'i tote wawesiyanamiyei lo fene ma'e auwe. Serai fene lu taune werese marepi wisere erasi a'i tote wawesiye tiyatanimisiya.

9 Serene meni Epafras marepi erasi a'i tote wawesiyei fene lo notosi ma'e au te'esai su, notosi mi mi weriyei Owane Sitewi ma'e fene ne au te'e towerinamiteye. Notosi Owane Sitewi ma'e apou te'e towerisiya, fene Owane Sitewi lo marepi werese pefine a'i siye so'oruwe teme'eriyerowa. Aiawae a'i notosi le ma'e apou te'e towerisiya, Owane Sitewi lai marepi wisere a'i lo fene ma'e au atuatu areiyerowa.^d 10 Fene Owane Sitewi lo marepi werese siye so'oruweye su, fene fara'u Meni Owane Pefine lo yo seni wara'l a'i umasinamirowa. Etiri werese fene irowei ape, le fene ne marepi wisere a'i tote nine'isiya. Mi mi weriyei lu taune tamo yo seni wara'l a'i fene lo siyeyei su, lowe Krais ma'e aiyerowa. Sosu aiawae a'i Owane Sitewi lo marepi werese marepi fene lo sahe erasi pefine a'i henerairowa. 11 Sosu Owane Sitewi lai tote tawesiyei fene lo marepi ape ma'e kairefi erasi pefine a'i lo se au kairefiyeyei su, fene tei kairefiyeyei. Ei, etiri luwaru a'i fene ma'e henerairowa su, le tote tawesiyei fene lo au ani kairefiyenamitorowa. Fene tote tawesiyei fene lo awera'iyenatirowata. Le fene ma'e marepi momotei fetane a'i aurowa.^e 12 Sosu fene Owane Sitewi Tai Pefine a'i ma'e au te'e wisereye nine'irowa. Le etiri tomu ne'ese omo hire sahe ta'uwe naneiteye. Serai fene le ne tote tawesi umasinamisiya su, fene werese Owane Sitewi lo

^b 1:5 Ef 1:13; 1 Pi 1:4   ^c 1:7 Kl 4:12; Fm 23   ^d 1:9 Ef 1:16-17   ^e 1:11 Ef 1:19; 3:16

nihe se aseyaro wara'i a'i henerairowa. Serai fene werese etiri werese ape mo omo hire sahe irosiya ape anirowa.^f

¹³Tu naifa nomo werese yo seni luwaru a'i lo kairefi unahi iroteye. Ahowa, Owane Sitewi lai nomo werese yo seni luwaru a'i apou ape sahe iroteye ape, hene ani arasiyewe, sosu le nomo meni eime pefine lo, lo omo pani pefine a'i ma'e heneti.^g ¹⁴Meni eime pefine lo lai yo seni luwaru werese a'i nomo lo si eteyewe, au ani sasarisawi. Serai nomo le ne tote tawesi umasiyei su, le yo seni luwaru werese a'i nomo lo au ani pamowe sasarisirowa. Le a'i lai yo seni luwaru werese a'i nomo lo tote i'anenatinamirowa.^h

Jisas Krais lai Meni Owane Tutawe Pefine a'i tene!

¹⁵Sosu a'i pe lu taune werese werese lai Owane Sitewi pefine a'i siyerowata. Ahowa, Jisas lai Owane Sitewi lo nihari hepene aiawwe a'i ne. Etiri werese werese le unahi ironamisiya. Le meni tutawe pefine a'i ironamitorowa.ⁱ ¹⁶Jisas se Owane Sitewi lai etiri werese kairefi lo se au ta'aneteye. Etiri werese Owane Sitewi lo omo hire sahe irosiya ape, etiri werese hi awei sato irosiya ape, etiri werese nomo fara'u siyesiya ape, etiri werese nomo siye ta'ame ape, lu owane werese kairefi apou ape irosiya ape, lu owane werese lu taune au noweinoweisiya ape, Meni Owane Krais lai etiri werese werese ape mo au ta'aneteye. Etiri werese ape mo topo lo a'i ne. ¹⁷Tu naifa weriyei weriyei, etiri werese werese henerai ta'ame su, Meni Owane Krais sato iroteye. Le a'i lai etiri werese lo sitewi a'i ne. Le etiri werese werese ereti lo se au noweinowanamisiya.^j ¹⁸Lu taune werese le ne tote tawesi umasinamisiya ape, le a'i lai meni tutawe a'i ne. Lu taune werese ape mo lowe Krais lo tahe pa'are ne. Meni ape si tame tutawe norohuwe sineye. Serai Meni Owane Krais lai etiri werese werese lo meni tutawe pefine a'i henerairowa.^k ¹⁹Owane Sitewi lo marepi se le lai Krais lo marepi hepene papu teme'eriye ironamiteye.^l ²⁰Sosu Owane Sitewi apou toteye. "Lu taune sosu etiri werese ane ma'e si tame fa aiyere." Sosu lowe marepi momotei fetane a'i ano anirowa. Serai ane fara'u meni eime ano se, lowe ane ma'e henetairowa. Etiri werese omo hire ma'e irosiya ape, etiri werese hi awei sahe irosiya ape, lowe werese ane ma'e fa aiyere. Serai Owane Sitewi lai meni Owane Krais me tape'i sahe temeniyeyei ne eimawesai su, le marepi hepene momotei fetane a'i lu taune werese le mase ironamitorowa.^m

²¹Tu naifa fene werese Owane Sitewi eyeri ma'e iroteye. Fene yo seni luwaru a'i iroteye su, fene Owane Sitewi ma'e au luwaruweteye. Serai

^f 1:12 Ef 1:11,18   ^g 1:13 Lu 22:53; Ef 2:2   ^h 1:14 Ef 1:7   ⁱ 1:15 2 Ko 4:4; Jo 1:18

^j 1:17 Jo 1:1; 8:58   ^k 1:18 Ef 1:22-23; Ap 26:23; KTH 1:5   ^l 1:19 Kl 2:9   ^m 1:20 Ef 1:10; 2:16

fene marepi fene lo sahe Owane Sitewi ma'e ai marepi totenamiteye.ⁿ
 22 Ahowa, Meni Owane Krais me tape'i sahe temeniye su, le fene
 Owane Sitewi ma'e henetai. Le fene Owane Sitewi ma'e henetaiyei su,
 fene nati wafei pefine a'i lo henerai. Sosu yo seni werese fene lo Owane
 Sitewi lo nihe se aseyaro wara'l i a'i ironamitorowa.^o 23 Serai fene werese
 Krais lo peri heneruwe wisere a'i fene wanuwe ape ne, tote tawesi
 umasinamirowa su, tote tawesiyei fene lo fa tei kairefiyere. Owane Sitewi
 lo peri te'e naneiyei ape mo fene ninawesiya ape, fene me'iyeni ma'e owe
 ape arunatite. Krais lo peri heneruwe wisere a'i ape fene ma'e marepi
 hepene he'i wisere a'i auwe. Ei, lowe peri heneruwe ape lu taune werese
 werese ma'e omo werese hi awei sahe au te'e fiyari areiyeteye. Ane Pol,
 Owane Sitewi lai ane Krais lo peri heneruwe wisere a'i au te'e fiyari
 areiyeyei ne ariariyeye.

Pol Krais lo lu feni werese ne au ta'aneteye.

24 Sosu a'i pe ane fofowei erasi a'i tahe pa'are ano sahe teritesiya su,
 ane fene ne marepi erasi nine'isiya. Lu taune tomu ne'ese a'i, Krais lo yo
 umasisiya ape, lowe fofowei erasi a'i teriterowa. Serai lowe tahe pa'are
 lowe lo sahe fofowei erasi teriterowa su, Meni Krais, sosu lu feni werese
 lo aiwawe a'i fofowei lowe lo ape teriterowa. Lu tamo ane fofowei erasi
 aine nayei su, ane lowe ma'e marepi luwaru a'i te'erowata. Ahowa,
 ane Krais lo tahe pa'are aiwawe a'i fofowei erasi a'i ape au teriterowa.
 Serai ane fofowei erasi teriteyei su, ane marepi erasi a'i tote nine'irowa.
 25 Owane Sitewi lai ane ma'e wiyawi erasi ta fene ne au pati aniyei ne
 auwe. Serai ane lu taune Krais lo yo umasiteye ape, ane lowe ne wiyawi
 meni ape apou a'i ne. Serai ane Owane Sitewi lo peri werese lu taune
 ma'e au te'e fiyari areiyesiya.^p 26 Tu naifa weriyei Owane Sitewi lai
 marepi pefine a'i lo lu taune werese ma'e fareyareyeteye. Lu taune werese
 werese Owane Sitewi lo marepi pefine a'i so'oru ta'ama. Ahowa, pereye
 nowe eite se Owane Sitewi lai marepi pefine a'i lo lu taune aseyaro wara'l
 a'i lo ma'e au atuatu areiyesiya.^q 27 Serai Owane Sitewi lai apou a'i toteye,
 "Ane peri pefine wisere a'i ano lu tewi tere'e tomu ne'ese ma'e au atuatu
 areiyerowa." Peri pefine lo ape apou a'i ne, Owane Jisas Krais le marepi
 hepene fene lo papu ironamisiya. Sosu le mitaiyei erasi pefine a'i se si
 tame itorairowa su, nomo le ne ninawenamisiya. 28 Serai nomo lu taune
 tomu ne'ese ma'e Meni Owane Krais lo peri au te'e fiyari areiyesiya.
 Nomo Krais lo peri au te'e areiyesiya su, nomo lu taune werese ma'e
 marepi wisere a'i se au te'e areiyerowa. Sosu aiwawe a'i nomo lowe ma'e
 yo seni aseyaro wara'l a'i au atuaturowa. Lu taune werese a'i Krais ne

---

ⁿ 1:21 Ro 5:10; Ef 2:12   ^o 1:22 Ef 2:14-16; 5:27   ^p 1:25 Ef 3:2,7-8   ^q 1:26 Ro 16:25-26;
 Ef 3:5,9

tote tawesi umasisiya ape mo, nomo lowe Owane Sitewi ma'e lu taune wara'i a'i hene aitairowa.^r Sosu ane wiyawi ape ta'anesiya su, ane wiyawi ani tohotesiya. Ane marepi orese a'i teritesiya. Ahowa, Meni Owane Krais ane ma'e au kairefiyesiya. Ei, kairefiyeyei lo ape erasi a'i marepi hepene ano papu au pati ani kairefiyenamisiya.^r

Nomo Krais tote tawesiyei su, nomo peri wawero ape umasirowata.

2 ¹Sosu a'i pe fene peri ano wanu so'oruwere! Ane fene au pati aniyei ne ta'ane tohotesiya. Sosu ane lu taune omo Laodisia irosiya ape, aiawwe a'i au pati anisiya. Sosu aiawwe a'i lu taune tere'e nihari ano siye ta'ame ape, ane lowe ne ani pati aniyei ne tohotesiya. ²Serene ane fene ne apou totesiya, marepi fene lo fa kairefiye uwateyenamite. Lowe lu taune tere'e, Krais ne tote tawesisiya ape, lowe marepi erasi a'i tote wawesiye nate tiyatnamite. Ane apou totesiya, lowe Owane Sitewi lo marepi werese fa siye so'oruwete. Lowe Owane Sitewi lo yo seni umasiyei su, lowe Owane Sitewi lo marepi werese, tu naifa weriyei fareyareteteye ape, siye so'oruwerowa. Owane Sitewi lai marepi werese lo fareyareteteye ape, lowe ma'e au atuatu areiyeye. Marepi fareyareyei pefine a'i lo apou a'i meni owane Krais. ³Marepi wisere erasi a'i sosu Owane Sitewi lo marepi werese a'i Krais papu teme'eriye fareyarenamisiya.^s ⁴Ane peri ape mo fene ma'e eiye. Serai lu taune tamo fene ma'e peri piyo'u a'i se au te'e areareyei ne totesiya. Fene peri piyo'u a'i lowe lo ape ne weiyai!
Fene peri piyo'u a'i lowe lo ape owe ape wanu umasite.^t ⁵Nowe pereye eite se ane fene mase aiawwe iro se ta'ame su, ane fene ne marepi orese a'i teritesiya. Ahowa, Marepi ano fene mase ironamisiya. Ane yo seni aseyaro wara'i a'i fene lo wanuwe su, marepi ano wisereye nine'isiya. Ei, fene Krais ne tote tawesisiya su, fene tei kairefi uwateyenamisiya. Serai ane marepi wisereye nine'inamisiya.^u

Fene Meni Owane Krais sahe tei ironamite!

⁶Fene meni Owane Krais ne tote tawesiye su, fene le sahe weriyei weriyei tei nate tawesi umasinamite! ⁷Fene Krais ne tote tawesiye su, le tote tawesiye fene lo Meni Sitewi wiyeme pefine a'i henerai. Apou wou a'i me napi hi awei papu wisiya. Lu tamo Krais lo marepi fene ma'e au te'e atuatuteye su, lowe tote tawesiyei Krais ne fene ma'e auwe. Serai fene tote tawesiyei fene lo tei kairefiyenamite. Sosu fene Owane Sitewi ma'e erasi a'i au te'e wisereye nine'inamite.^v

⁸Fene weiyai! Lu taune tomu ne'ese fene ma'e peri fiyaru heneruwe wawero a'i, sosu marepi yahowa'i au te'e areareyei ne totesiya. Lowe ya'ariyei lo marepi tote umasiteye. Sosu aiawwe a'i lowe sepei luwaru

^r 1:29 Ef 3:7,20; Fl 4:13   ^s 2:3 1 Ko 1:24,30   ^t 2:4 Ro 16:18   ^u 2:5 1 Ko 5:3   ^v 2:7 Ef 3:17

a'i, etiri hi awei sato au noweinoweisiya ape, lowe marepi lowe lo tote umasiteye. Peri wawero, sosu marepi yahowa'i, peri sitewi ta'ame ape, lowe Krais lo marepi tote umasi te ta'ame. ⁹Owane Sitewi lo marepi hepene werese a'i lo Krais papu ironamisiya. Apou wou meni lo hepene ta tahe pa'are lo papu wi teme'eriyesiya.^w ¹⁰Fene lai Krais papu irosiya. Serai marepi hepene fene lo wisereyeyei erasi pefine a'i henerai tepe'a siye. Lu owane werese a'i le ma'e unahi ironamisiya. Sosu le kairefiyeyei werese apou ape ani ararosiya. Serai le meni tutawe pefine a'i henerai.^x ¹¹Fene Meni Owane Krais mase tei nate tawesi umasiyi su, fene sahe yaru ta tere'e irosiya. Lu tamo tahe fene lo mene'e se tou ta'ame. Ahowa, Meni Krais lai fene ma'e yaru tere'e ta auwe. Yaru ape yo seni aseyaro wara'i a'i ne. Le yo seni luwaru werese a'i fene lo au ani sasari fiyarisawi. Serai fene lu taune aseyaro wara'i a'i Owane Sitewi lo nihe se henerai tepe'a siye. Ei, Meni Krais yaru ape fene ma'e au tepe'a siye.^y ¹²Fene Meni Owane Krais ne tote tawesiye. Sosu mo'o meni ta fene sa'i au ani huwe. Sa'i au ani huwei ape lo peri sitewi apou te'esiya. Fene Krais aiawewe wou temeniye, fiskiye yo papu aiawewe wou fuwe. Sosu Owane Sitewi lai Krais si tame ta'anue norohuwe sineye su, le kairefi lo se fene aiawewe wou a'i si tame norohuwe sineyei. Serai le meni Krais si tame norohuwe sineye su, le nomo werese ma'e kairefi lo au atuatu areiyeye.^z ¹³Tu naifa fene yo seni luwaru a'i ironamiteye su, marepi hepene fene lo temeniye. Marepi luwaru a'i fene nate tawesinamiteye. Ahowa. Fene meni Krais ne tote tawesi umasiye su, Owane Sitewi lai fene marepi hepene he'i a'i au ta'aneye. Sosu le yo seni luwaru werese a'i fene lo tote i'anenamiye. Fene Krais mase hepene norohu he'i a'i ironamisiya.^a ¹⁴Nomo yo peri, Moses leseye ape, ato towesinati su, yo peri ape nomo ani araronamiteye, sosu nomo ma'e ai atu tiyatianamiteye. Ahowa, lowe Jisas me tape'i sahe aine tawere temeniye su, le yo peri ape yo seni luwaru nomo lo ne te'esiya ape, au ani po'utesawi.^b ¹⁵Meni Owane Krais me tape'i sahe temeniye su, Owane Sitewi lai sepei Satan, sosu sepei luwaru werese a'i lo aine nayewe, hi ani ararowe. Le lu taune werese omo werese sahe apou au atuatuwe. Le lowe werese hi ani ararowe.

Fene ya'ariyei lo yo peri owe ape umasite.

¹⁶Serai ane ayei lo yo peri ne fene ma'e au te'esiya. Lu tamo ayei lo yo peri fene ma'e au atuatuwei su, fene yo peri ape owe ape umasite. Lu tamo fene ma'e apou te'eyei su, "Fene Owane Sitewi lo marepi umasiyei ne toteyei su, fene sa'i ayei lo yo peri fa umasite. Aiawewe a'i fene ta'uwe hereyei lo yo peri fa umasite. Yame he'i heneraiyei su, fene yo peri nomo lo

^w 2:9 Jo 1:14,16   ^x 2:10 Ef 1:21-22   ^y 2:11 Ro 2:29   ^z 2:12 Ro 6:4   ^a 2:13 Ef 2:1,4-5

^b 2:14 Ef 2:14-16; 1 Pi 2:24

fa umasite. Sosu aiwawe a'i fene nowe amou lo yo peri fa umasite." Ahowa, fene yo peri werese lowe lo owe ape umasite.^c ¹⁷Tu naifa weriyei etiri eite mo lowe au atuatusiya ape, apou wou aweru awerou yahowa'i ne. Etiri ape mo etiri pefine werese a'i me'iye henerairowa ape, napetu po'utesiya. Etiri he'i a'i eite mo lowe meni Krais sahe ironamisiya.^d ¹⁸Lu taune tamo lai marepi towafi lowe lo hi ani ararowei ne totesiya. Ahowa, lowe fene ma'e arearesiya. Lowe Owane Sitewi lo sepei wisere a'i au wisereyesiya. Lowe suwou peri tomu ne'ese siyeteyewe, lu taune ma'e au te'e areareteye. Lowe fene ma'e apou te'eyei su, "Fene suwou peri nomo lo fa umasite." Ahowa, fene peri lowe lo owe ape wanu tote umasite. Lowe ya'ariyei lo marepi tote umasinamisiya. Serai lowe iyape towafi lowe lo ei ani arowenamisiya. ¹⁹Sosu lu ape mo Krais ne tote nate tawesi se ta'lame. Krais lai Owane tutawe nomo lo ne. Lu taune werese Krais ne tote tawesi umasinamisiya ape, lowe Meni Owane Krais unahi ironamisiya. Lowe meni Krais tei nate tawesisiya su, lowe lu taune tere'e tere'e tiyati au ferafereisiya. Lowe lu taune tere'e au ferafereisiya su, tote tawesiyei lowe lo kairefi a'i ironamisiya. Sosu aiwawe a'i lu taune aseyaro werese a'i ape mo lowe kairefi a'i teisiya. Serai lu taune aseyaro wara'i a'i Owane Sitewi lo marepi umasinamirowa. Sosu lu taune ape mo tomu ne'ese a'i henerairowa.^e

²⁰Yo seni luwaru werese a'i fene lo Krais mase fisiyi yo papu temeniye po'uteye. Serai fene ya'ariyei lo yo peri yahowa'i unahi tei se ta'lame. Ane peri ta fene ne apou wanuwe. Fene ya'ariyei lo yo seni tote umasisiya. Sosu fene yo peri apou ape lowe lo tote umasinamisiya. Serai ane marepi orese a'i teritesiya.^f ²¹Yo peri lowe lo apou te'esiya, "Etiri eite ereti se owe ape aniteye. Etiri eite owe ape peyo'ote. Fene etiri ape ereti se owe ape anite hetesiyere." ²²Yo peri eite mo lowe awei lo etiri noweinoweisiya. Etiri ape mo po'uteyei su, ya'ariyei lo yo peri eite aiwawe a'i po'uterowa. Awei lo lu lai yo peri ape mo lese atuatuteye. Ya'ariyei lo yo peri werese ape mo yahowa'i henerairowa.^g ²³Awei lo yo peri ne, lowe nihari lowe lo wou marepi wisere a'i ne. Lu taune tamo yo peri apou ape umasiyei su, lowe etiri tere'e ape ne au wisereye nine'iyei. Lowe marepi towafi lowe lo hi ani araronamisiya. Ahowa, lowe marepi hepene lowe lo ei ani arowesiya. Lowe apou totesiya, nomo tahe pa'are towafi nomo lo au aine luwaruwewayi su, Owane Sitewi lai nomo ne tote wisereyeyei. Ahowa, yo peri ape mo, lowe tafa'e yo seni luwaru a'i einamirowata.

Nomo Krais mase si tame norohuwe sine tepa'asiye.

3 ¹Sosu a'i pe fene Krais ne tote tawesi umasisiya su, fene Krais lo temeniyei wou a'i irowe. Serai Owane Sitewi lai Krais si tame

^c 2:16 Ro 14:1-12   ^d 2:17 Hi 8:5   ^e 2:19 Ef 2:21; 4:16   ^f 2:20 Ga 4:3,9; 1 Ti 4:3

^g 2:22 Mt 15:9

ta'ane norohuwe sineye su, le fene aiawewe wou si tame ta'ane norohuwe sineye. Serai fene etiri werese Owane Sitewi lo omo hire ma'e irosiya ape, siye eti tote umasite. Meni Krais Owane Sitewi lo omo sahe ereti ai feni lo ma'e onunamisiya.^h ²Fene etiri werese ne Owane Sitewi lo omo hire ma'e irosiya ape tote etire. Etiri ape mo wisere erasi a'i tene! Aiawewe a'i awei lo etiri werese ne fene marepi erasi a'i owe ape totete.ⁱ ³Marepi hepene weriyei fene lo temeniyeye tepa'asiye. Sosu Owane Sitewi lai marepi hepene he'i a'i fene ma'e auwe. Marepi hepene he'i a'i fene lo meni Krais papu weriyei weriyei ironamisiya. ⁴Meni Krais ape le marepi hepene fene lo, lo sitewi ne. Le hi awei ma'e si tame itorairowa su, fene le mase aiawewe a'i Owane Sitewi lo mitaiyeyei erasi sahe amerame a'i ironamitorowa.

⁵Serai marepi hepene weriyei fene lo temeniyeye su, fene etiri yo seni luwaru werese a'i me'i yeni ma'e atati tote arunatite. Fene tafa'e yo seni luwaru a'i owe ape irote. Yo seni luwaru a'i owe ape irote. Marepi luwaru a'i owe ape totete. Etiri werese a'i owe ape siye wisereyete. Etiri werese ta'uwe aniyei ne owe ape totete. Lu taune yo etiri tomu ne'eset a'uwe aniyei su, lowe god wawero a'i ma'e au wisereye nine'irowa.^j ⁶Lu taune yo seni luwaru a'i apou ape irowei su, Owane Sitewi lai lowe ma'e ai marepi erasi a'i toterowa.^k ⁷Sosu tu naifa fene Krais ne tote tawesi ta'ame su, fene ta'u yo seni luwaru a'i apou ape aiawewe a'i iroteye.

⁸Ahowa, pereye nowe eite se fene yo seni apou ape fu ani arosawite. Ai peri owe ape te'ete. Ai marepi owe ape totete. Lu taune tere'e ma'e owe ape au luwaruwete. Sosu lowe ma'e peri luwaru a'i owe ape te'ete. Fene peri te'eyei su, fene peri kairefi luwaru unou a'i owe ape te'ete.^l ⁹Fene kaiyemo mo fene lo ma'e peri wawero owe ape au te'e tiyatite. Fene marepi hepene weriyei fene lo fu ani arosawi su, etiri luwaru werese a'i fene tu naifa iroteye ape, apou aiawewe a'i peri wawero, fene owe ape te'ete.^m ¹⁰Fene marepi hepene he'i a'i sahe ironamisiya. Marepi he'i a'i fene lo sahe irosiya ape, etiri werese he'i a'i henerairowa. Owane Sitewi pefine a'i fene ta'aneye ape, fene nihari lo wou a'i aresai heneraisiya. Marepi hepene he'i a'i fene lo lai Owane Sitewi lo marepi pefine a'i fene ma'e au attuatu areyesiya.ⁿ ¹¹Marepi hepene he'i a'i sahe Juda lo lu taune, sosu omo pani Grik lo lu taune, lowe Krais ne tote tawesi umasiyei su, lowe werese Owane Sitewi lo nihe se aiawewe ta'i a'i ne. Lu tewi tahe towafi lowe lo touwei yaru ape, sosu lu tewi tere'e tahe towafi lowe lo touwei yaru ta'ame ape, lowe aiawewe ta'i a'i ne. Lu taune werese peri tere'e te'esiya ape, omo eyeri ma'e fai ape, sosu lu taune omo pani Skitia ma'e fai ape. Lowe you erawe wou a'i ne. Lowe Krais ne tote tawesiyei su, lowe Owane Sitewi lo nihe se aiawewe ta'i a'i ne. Lu taune wiyawu

^h 3:1 Mk 12:36; 16:19; Ef 1:20   ⁱ 3:2 Mt 6:33   ^j 3:5 Ro 6:6,11; Ef 4:19   ^k 3:6 Ef 5:3-6

^l 3:8 Ef 4:25-29; 5:4   ^m 3:9 Ef 4:22,25   ⁿ 3:10 Ef 4:24

yahowa'i ta'anesiya ape, sosu lu taune wiyawi ma'aru se ta'anesiya ape, lowe aiwawe a'i ne. Ahowa, Meni Owane Krais lai lu taune werese Krais lo peri wanu tote tawesi umasisiya ape, le lowe papu ironamisiya. Ei, Meni Krais le Meni Owane tutawe lowe lo ne.^o

¹²Owane Sitewi lai fene au ariariyeye. Le fene werese lu taune aseyaro wara'i a'i au ta'ane iro henerai. Le fene werese marepi erasi a'i tote wawesiyenamisiya. Serai fene yo seni aseyaro a'i pei irote. Lu taune tere'e ma'e au ferafereite. Lowe ma'e marepi momotei a'i au irote. Fene marepi fene lo hi ani ararote. Marepi fetane a'i irote. Lu tamo fene ma'e au luwaruwewayi su, fene ai marepi erasi a'i owe ape totete.^p ¹³Fene kaiyemo mo fene lo ma'e ai marepi owe ape tote tiyatite. Ahowa, fene lu taune lo yo seni luwaru a'i tote i'ane arosawi tiyatite. Lu tamo fene ma'e au luwaruwewayi su, fene yo seni lowe lo tote i'anenamite. Tu naifa fene yo seni luwaru a'i ironamiteye. Meni Owane Pefine a'i lai yo seni luwaru a'i fene lo au ani sasari pamoweye. Serai fene lu taune tere'e lo yo seni luwaru a'i tote i'anenamite.^q ¹⁴Fene yo seni aseyaro apou ape ironamite. Ahowa, etiri ta tutawe fene irote. Fene kaiyemo mo fene lo marepi erasi a'i tote wawesiye tiyatnamite. Fene lu taune tere'e ma'e marepi erasi a'i tote wawesiyenamiyei su, fene werese marepi ta'i pefine a'i ironamirowa.^r ¹⁵Krais lai nomo marepi fetane a'i ausiya. Serai marepi fetane a'i lo ape lai fara'u marepi fene lo au noweinoweinamite. Owane Sitewi lai fene werese marepi fetane a'i irowei ne ei ta'uwerai. Sosu fene Krais sahe tahe pa'are ta'i a'i henerai. Etiri werese ape ne, fene Owane Sitewi ma'e au te'e wisereye nine'inamite.^s ¹⁶Sosu aiwawe a'i Meni Krais lo peri werese fene papu erasi pefine a'i fa henerairowa. Fene lu taune tere'e ma'e Owane Sitewi lo peri au te'e atuatu tiyatiyei su, fene Owane Sitewi lo marepi wisere a'i se tote tawesiyei lowe lo au ani kairefiyete. Fene Owane Sitewi pefine ma'e au te'e wisereye nine'iyei su, fene Owane Sitewi lo peri Buk Song, Devit lesetye ape, au te'e wisereye nine'ite. Aiwawe a'i Owane Sitewi lo peri tere'e se yakowei ahi peri wisere a'i se au te'e wisereye nine'ite. Sosu peri tere'e Owane Sitewi lo marepi pefine a'i au te'e wisereye nine'ite. Fene Owane Sitewi ma'e au te'e wisereyeyei su, fene marepi papu au wisereye nine'inamirowa.^t ¹⁷Peri werese fene te'esiya ape, wiyawi werese fene ta'anesiya ape, fene etiri ape mo Meni Owane Krais fene lo ne au ironamite. Sosu etiri werese fene irowei ape, fene Jisas lo iyape se Owane Sitewi Tai Pefine a'i ma'e au te'e wisereyete.^u

^o 3:11 Ga 3:28   ^p 3:12 1 Pi 2:9   ^q 3:13 Ef 4:2,32   ^r 3:14 Ro 13:8-10   ^s 3:15 Fl 4:7;
1 Ko 12:27; Ef 4:4   ^t 3:16 Ef 5:19   ^u 3:17 1 Ko 10:31; Ef 5:20

Pol naiyariipi awaripi ne au te'esiya.

¹⁸Sosu a'i pe taune meni se ane fene ma'e te'esiya. Fene meni fene lo unahi ironamite. Peri lowe lo fene wanu umasite. Fene Meni Owane Krais ne au nine'iyei ne toteyei su, fene yo seni apou ape irote.^v

¹⁹Ane lu werese taune se ape mo ma'e peri ta au te'esiya. Fene taune fene lo marepi erasi a'i tote wawesiyenamite. Fene ai marepi lowe ma'e owe ape totenamite. Ahowa, fene lowe ma'e marepi momotei fetane a'i ironamite.^w

²⁰Ane eimane werese ma'e peri ta au te'esiya. Etiri werese sahe fene tai mai fene lo lo peri wanu tote umasinamite. Fene peri lowe lo wanu umasiyei su, Owane Sitewi fene ne marepi erasi a'i au tote wisereye nine'irowa.^x

²¹Ane tai werese ma'e peri ta au te'esiya. Fene ai peri yahowa'i eimane fene lo se owe ape te'ete. Fene marepi lowe lo tote luwaruweyei su, lowe mi mi weriyei marepi luwaru orese a'i teritenamitorowa.^y

**Ane wiyawi yahowa'i siye lu Krais ne tote
tawesisiya ape ma'e au te'esiya.**

²²Ane lu taune wiyawi yahowa'i, ta'anesiya ape, peri ta au te'esiya. Etiri werese sahe fene meni owane fene lo, lo peri wanu umasinamite. Fene hi awei sahe irosiya su, lowe fene au noweinoweirowa. Fene apou owe ape totete. "Meni owane ano ane siyesiya su, serai ane wiyawi lo ta'ane tohoteyei. Le wiyawi ano siyeyei su, le ane ma'e au ei nine'irowa." Ahowa, fene owe ape totore. Meni owane fene lo eyeri ma'e irosiya su, fene aiwawe a'i wiyawi lo ani tohotenamite. Fene le ma'e owe ape arearete. Piyene awere? Fene Krais lo yo seni umasisiya su, fene Meni Owane Pefine a'i iyape lo te'e ani arowete.^z ²³Sosu aiwawe a'i fene wiyawi werese ta'anesiya ape, fene wiyawi wisere pefine a'i ta'ane tohotete. Sosu apou totore, "Wiyawi ape ane ta'anesiya ape, ane Meni Owane Pefine lo wiyawi ta'anesiya. Ane awei lo meni owane ne wiyawi ta'aneyei wou ta'ame." ²⁴Fene wiyawi werese fene lo ta'aneyei su, fene marepi apou tote anite tawesite. "Meni Owane Pefine lai fene etiri wisere a'i lu taune ma'e au ariariye naneiye ape aurowa. Fene Meni Owane Krais lo wiyawi ta'anesiya." ²⁵Sosu aiwawe a'i lu taune tamo yo seni luwaru a'i irowei su, Krais lai lowe ma'e fofowei erasi itiya'u aurowa. Ei, lu taune tere'e werese yo seni luwaru a'i iroteyei su, Owane Krais lai lowe ta'i ta'i a'i fofowei erasi lowe ma'e itiya'u aurowa. Meni Owane Krais lai marepi ta'i ta'i lo se lu taune werese ma'e au hese ereirowa. Lu hesi yo seni luwaru a'i irowei su, Krais lowesi ta'i ta'i a'i ma'e ai marepi toterowa.

^v 3:18 Ef 5:22   ^w 3:19 Ef 5:25   ^x 3:20 Ef 6:1   ^y 3:21 Ef 6:4   ^z 3:22 Ef 6:5-8

Ahowa, le meni ta fofowei erasi aurowata. Sosu meni tere'e ta fofowei erasi awera'iyenatirowa.^a

Wiyawi lu owane, fene Krais lo yo seni umasite.

4 ¹Wiyawi lu owane werese ane peri ta au te'esiya. Fene wiyawi yahowa'i lu taune fene lo ma'e marepi wisere a'i tamo au hese erei nonete. Aiawewe a'i fene yo seni farere a'i lowe ma'e irote. Fene apou owe ape tote i'anete. Owane Sitewi omo hire ma'e irosiya ape, le wiyawi Meni Owane Pefine fene lo ne.^b

Fene Krais lo marepi werese umasinamite.

²Ane fene werese ma'e te'esiya. Fene Owane Sitewi ma'e mi mi weriyei te'e towerinamite. Fene Owane Sitewi ma'e te'e toweriteyei su, Owane Sitewi ne erasi a'i tote etinamite. Fene Owane Sitewi ma'e au te'e toweriteyei su, fene Owane Sitewi ma'e au te'e wisereye nine'inamite.^c

³Sosu aiawewe a'i fene nomo ne Owane Sitewi ma'e au te'e towerinamite. Fene apou au te'e towerire, "Owane Sitewi, ne Pol sosu Timoti ne au pati ferafereire. Serai lowe peri no lu taune ma'e au te'e fiyari areiyerowa. Aiawewe a'i ne lowe ma'e peri fareyareye a'i Krais ne au te'eyei ne au pati anire. Serai lowe peri pefine a'i lu taune ma'e au te'e fiyari areiyerowa." Ane Owane Sitewi lo peri pefine a'i lu taune ma'e au te'eye su, lu tamo ane kalabus wesi ma'e hene ani fu aroweye.^d ⁴Serai fene ane ne Owane Sitewi ma'e apou au te'e towerire. Ane Owane Sitewi lo peri pefine a'i au te'eyei su, ane lu taune ma'e peri pefine ape amerame a'i au te'e areiyerowa.

⁵Sosu aiawewe a'i fene lu taune tere'e Krais lo yo seni umasi ta'ame ape, ponei sahe iroteyei su, fene marepi wisere a'i se totete. Fene yo seni luwaru a'i lowe lo apou ape owe ape tote umasite. Fene weriyei weriyei Krais lo yo seni wisere a'i lowe ma'e au atuatu areiyete. Lowe yo seni aseyaro fene lo siyeyei su, lowe Krais ne tote tawesi umasirowa.^e ⁶Fene lu taune ma'e Owane Sitewi lo peri au te'eyei su, fene marepi wisere a'i se, sosu marepi momotei fetane a'i se au te'e areiyete. Serai lu taune tamo fene ma'e peri ta te'e toweriyei su, fene fara'u peri pefine farere a'i lowe ma'e itiya'u au te'ere.^f

Pol lu hesi, Tikikus sosu Onesimus, omo Kolosi ma'e eimawesawi.

⁷Ane meni Tikikus fene ma'e eimawesawirowa. Le Krais lo kaiyemo pefine a'i nomo lo ne. Le mi mi weriyei Krais lo wiyawi ta'anenamisiya. Sosu le ane aiawewe a'i notosi Meni Owane Pefine lo wiyawi lu ne.

^a 3:25 Ro 2:11   ^b 4:1 Ef 6:9   ^c 4:2 Ef 6:18; Fl 4:6   ^d 4:3 Ro 15:30; Ef 6:19

^e 4:5 Ef 5:15-16   ^f 4:6 Ef 4:29; 1 Pi 3:15

Serai le fene ma'e heneraiyei su, le etiri werese ane ma'e henerai ape, fene ma'e au te'e so'oruwerowa.^g ⁸Serai ane meni ape fene ma'e eimawesawirowa. Le fene ma'e heneriyei su, le fene ma'e etiri nomo lo ne au te'e so'oruwerowa. Ane le marepi momotei fetane a'i fene ma'e au te'e wisereyeyei ne eimawesawirowa.^h ⁹Sosu ane meni tere'e, iyape Onesimus, le mase fene ma'e eimawesawirowa. Meni ape Krais lo yo seni umasinamisiya. Sosu le kaiyemo pefine a'i nomo lo ne. Le Kolosi lo weneri fene lo ne. Lowesi fene ma'e heneriyei su, lowesi fene ma'e etiri werese nomo ma'e henerai ape au te'e so'oruwerowa.ⁱ

Pol Kolosi lo lu taune ma'e au te'e wisereye nine'isawi.

¹⁰Sosu a'i pe nomo lu taune ma'e au te'e wisereye nine'isawisiya. Meni Aristarkus fene ma'e au te'e wisereye nine'isawisiya. Le ane mase kalabus wesi sahe irosiya. Sosu meni Mak aiawawe a'i fene ma'e au te'e wisereye nine'isawisiya. Tu naifa ane le ne fene ma'e peri ta au te'esawi. Le fene ma'e heneriyei su, fene le ma'e eritere. Meni ape Barnabas lo airu feni ne.^j ¹¹Sosu meni tere'e ta Jisas iyape tere'e Jastus, le fene ma'e au te'e wisereye nine'isawisiya. Lu ape mo Jastus, Mak, sosu Aristarkus, lowe Juda lo lu tewi a'i Krais lo yo seni tote umasinamisiya. Lowe Owane Sitewi lo marepi toteysi werese ane mase au ta'anesiya. Lowe marepi wisere a'i ane ma'e au feraferei kairefiyesiya.

¹²Sosu a'i pe meni tere'e omo Kolosi ma'e fai ape, iyape Epafras, fene ma'e au te'e wisereye nine'isiya. Le Meni Owane Jisas Krais lo wiwayi meni ne. Le mi mi weriyei fene ne Owane Sitewi ma'e au te'e towerinamisiya. Le Owane Sitewi ma'e au te'e towerinamisiya su, le apou eisiya. "Owane Sitewi lai tote tawesiyei fene lo fa tei kairefiyete." Sosu fene Owane Sitewi lo marepi werese siye so'oruwerowa.^k ¹³Meni ape lai fene ne marepi erasi a'i tote wawesiyenamisiya. Le fene ma'e wiwayi erasi a'i tohote feraferei ta'ane tohoteteye. Sosu lu taune Krais ne tote tawesiya ape, omo Laodisia, sosu Omo Hierapolis irosiya ape, le lowe ma'e wiwayi erasi a'i au feraferei ta'aneteye. ¹⁴Meni Demas sosu meni Luk, lowesi fene ma'e au te'e wisereye nine'isiya. Luk kaiyemo nomo lo ne. Le lu taune u tahe au ta'ane fara'uwegeye. Serai nomo werese le ne marepi erasi a'i tote wawesiyenamiteye.^l

¹⁵Fene nomo ne lu taune Krais ne tote tawesiya ape, omo Laodisia irosiya ape, au te'e wisereye nine'ire. Aiawawe a'i fene menitani Nimfa ma'e sosu lu taune wesi lo ma'e Krais ma'e au te'e wisereye nine'iyei ne ta'uweye ape, fene lowe ma'e au te'e wisereye nine'ire. ¹⁶Sosu fene one towie eite siye te'e tepa'asiyei su, fene lu taune omo Laodisia sahe irosiya

^g 4:7 Ef 6:21   ^h 4:8 Ef 6:22   ⁱ 4:9 Fm 10:12   ^j 4:10 Ap 12:12; 13:13; 15:37-39

^k 4:12 Kl 1:7; Fm 23   ^l 4:14 2 Ti 4:10-11; Fm 23:24

ape, one tow eite lowe ma'e ausawire. Sosu aiwawe a'i ane one tow e tere'le ta Laodisia lo lu taune ma'e leseye. Lowe one tow e ape siye te'e tepa'asiyei su, lowe fene ma'e ausawiyei. Fene one tow e eite aniyei su, fene one tow e ape siye te'e umasinamite.¹⁷ Sosu fene meni Arkipus ma'e apou te'ere, "Wiyawi ape Meni Owane Pefine lai ne ma'e auwe ape, ne au heteta noweinowei tepa'asite."^m ¹⁸ Sosu ane Pol fene ma'e au te'e wisereye nine'isiya. Ane peri ye'ewi eite ereti topo ano se leseye. Ane kalabus wesi sahe irosiya. Serai fene ane ne Owane Sitewi ma'e te'e towerinamite. Owane Sitewi lo marepi wisere fetane a'i fene ma'e mi mi weriyei fa ironamite. Peri papera."ⁿ

---

^m 4:17 Fm 2   ⁿ 4:18 1 Ko 16:21